

Metodický pokyn č. 11/2016

kterým se upravují pravidla pro chov koní v režimu ekologického zemědělství

Č.j.: 61018/2016-MZE-17252

Právní úprava:

- Nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů (dále jen „nařízení Rady (ES) č. 834/2007“);
- Nařízení Komise (ES) č. 889/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, pokud jde o ekologickou produkci, označování a kontrolu (dále jen „nařízení Komise (ES) č. 889/2008“);
- Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ekologickém zemědělství“);
- Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů (veterinární zákon) (dále jen „veterinární zákon“);
- Zákon České národní rady č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání (dále jen „zákon na ochranu zvířat“);
- Vyhláška č. 425/2005 Sb., kterou se mění vyhláška č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat (dále jen „vyhláška č. 425/2005 Sb.“).

Koně jsou specifická hospodářská zvířata. Z důvodů zvýšených nároků koní na výživu a péči, a vzhledem k jejich specifickému hospodářskému využití, je nutné přistoupit odděleně k chovu koní za účelem masné či mléčné produkce, a koní chovaných za účelem jiným. Obecně se z důvodu přirozené odolnosti (a tedy menší pravděpodobnosti, že bude nutné krmit nepovolená krmiva a přípravky) doporučuje chovat na ekofarmách koně takzvaných rustikálních plemen, navyklé pobytům na pastvinách i v dlouhodobě nepříznivém počasí.

Pro chov koní jsou mimo jiné uplatňována následující pravidla:

1. Nařízení Rady (ES) č. 834/2007

Článek 5:

*písm. k) „krmení hospodářských zvířat **ekologickým krmivem** složeným ze zemědělských složek získaných z ekologického zemědělství a z přírodních nezemědělských látek“;*

To znamená, že majitel stáje musí případným zákazníkům, kteří mají ve stáji ustájené koně, nebo osobám, které ke koním majitele docházejí, vysvětlit pravidla ekologického zemědělství, a zejména zamezit přikrmování koní krmivem, nepocházejícím z ekologického zemědělství a doplňkovými látkami používanými ve výživě zvířat, které

nejsou pro ekologické zemědělství povoleny. **To platí pro všechny koně ustájené na ekofarmě.**

Koně konvenčních chovů, kteří se ve stáji vyskytují přechodně, **po dobu maximálně tří kalendářních měsíců** v roce, nemusí být registrováni v ekologickém zemědělství (dále jen „EZ“). Po dobu pobytu na ekofarmě se však na tyto koně také vztahují rovněž všechna ostatní pravidla a zásady ekologického chovu zvířat. Je možné je také pást na pastvinách v režimu EZ společně s ostatními koňmi z ekofarmy. Pokud kůň překročí tento roční limit pobytu na ekofarmě, musí být neprodleně zaregistrován do režimu EZ. Pokud kůň registrovaný na ekofarmě přebývá po přechodnou dobu (maximálně 30 strávených nocí v roce) na jiné farmě (z důvodu připouštění, pobytu na závodech a podobně), není tím dotčena jeho registrace v EZ. Tato výjimka se nevztahuje na koně, jejichž maso je určeno ke spotřebě, případně jsou dojeni, a jsou certifikováni jako „bio“.

*písm. l) „uplatňování chovatelských postupů, které zlepšují imunitní systém a posilují přirozenou obranyschopnost vůči nákazám, zejména **zajištění pravidelného pohybu a přístupu na otevřená prostranství a případně na pastviny.**“*

Tyto zásady dále rozvádí článek 14 - Pravidla živočišné produkce:

*písm. b-ii) „chovatelské postupy, včetně intenzity chovu a **podmínek ustájení** zaručují splnění vývojových, fyziologických a etologických potřeb zvířat;“*

Tyto podmínky nařizuje také veterinární zákon, a zákon na ochranu zvířat. Jejich naplnění co se týče uspořádání stáje a jejího provozu plně vyhovuje pro podmínky stáji v režimu EZ.

písm. b-iv) „počet hospodářských zvířat je omezen, aby se minimalizovala nadměrná pastva, udusání půdy, eroze nebo znečištění způsobené zvířaty nebo roznášením jejich hnoje;“

Intenzita chovu vychází z čl. 15 nařízení Komise (ES) č. 889/2008, který omezuje roční limit dusíku na hektar zemědělské půdy na 170 kg.

*písm. b-vi) „**vazné ustájení** nebo izolování hospodářských zvířat **je zakázáno**, pokud se nejedná o jednotlivá zvířata a o omezenou dobu a pokud to není na místě se zřetelem na bezpečnost, životní podmínky zvířat nebo veterinární důvody;“*

písm. c-iii) „nepoužívají se jiné druhy umělého rozmnožování (než umělé oplodnění) jako jsou klonování a přenos embryí;“

Zároveň není povoleno, kromě výjimečných případů, kdy to vyžaduje léčba, používat hormonální přípravky k podpoře zabřeznutí.

U koní lze vzhledem k nedostatečné plemenné základně jedinců v režimu EZ připouštět kobyly hřebci z necertifikovaného chovu a naopak.

*písm. d-iii) „hospodářská zvířata s výjimkou včel mají **stálý přístup na pastvu nebo k objemnému krmivu.**“*

2. Nařízení Komise (ES) č. 889/2008

2.1 Způsob ustájení a chovatelské postupy dále rozšiřuje v tomto nařízení článek 10:

odst. 1.: „tepelné izolace, topení a větrání budov zajišťují, aby se proudění vzduchu, prašnost, teplota, relativní vlhkost a koncentrace plynů udržovaly v rozmezí, které není pro zvířata škodlivé. Budova v hojné míře umožňuje přirozené větrání a přístup denního světla;“

2.2 Prostředí ve stáji a kvalita vzduchu:

Stáj musí mít prostředí, které je přizpůsobeno ustájeným koním. Všichni koně ve stáji musejí mít zajištěn průběžný přísun čerstvého vzduchu.

odst. 2.: „ustájovací prostory nejsou povinné v oblastech s příhodnými podnebnými podmínkami, které zvířatům umožňují žít venku;“

Upozornění: koně **chovaní nepřetržitě na pastvě** (takzvaně 24/7) musí mít **možnost volného přístupu do přístřešku nebo haly** k odpočinku nebo do stáje, která jim poskytne ochranu v létě proti přímému slunci, v zimě proti špatnému počasí a ochranu před predátory, kde mají suché pohodlné lože k odpočinku.

Článek 11:

Odst. 1.: „podlahy ustájovacích prostor jsou hladké, nikoli však kluzké (...)“

*Odst. 2.: „Ustájovací prostory jsou vybaveny pohodlným, čistým a suchým prostorem na spaní/odpočinek o dostatečné rozloze, který je tvořen pevnou konstrukcí bez roštů. **Prostor k odpočinku je vybaven dostatečně velkým suchým místem ke spaní, které je pokryto podestýlkou.** Podestýlka sestává ze slámy nebo jiného vhodného přírodního materiálu. Může být vylepšena a obohacena o jakékoli minerální produkty vyjmenované v příloze I. nařízení Komise (ES) č. 889/2008.*

Článek 23:

*Odst. 4.: „Stáje, kotce, zařízení a potřeby se řádně **čistí a dezinfikují**, aby se zabránilo přenosu infekce a usídlení patogenních organismů. Trus, moč a nespotebované nebo vysypané či vylité krmivo se odstraňují tak často, jak je potřeba pro minimalizaci zápachu a výskytu hmyzu nebo hlodavců.“*

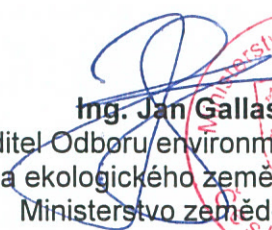
3. Zákon o ekologickém zemědělství

Chov koní na ekofarmě podléhá plně pravidlům ekologického zemědělství. Nedodržení těchto pravidel je považováno za správní delikt dle § 33a zákona o ekologickém zemědělství.

4. Závěrečná ustanovení

- 4.1 Metodický pokyn č. 1/2013 č.j. 36848/2013-MZE-17252 se zrušuje.
- 4.2 Metodický pokyn nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2017.

V Praze dne

Ing. Jan Gallas
ředitel Odboru environmentálního
a ekologického zemědělství
Ministerstvo zemědělství
